

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

**ГО «НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ПОЛІГРАФІСТІВ»**

*Героям України
присвячується*

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**23-Ї МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ
«ДРУКАРСТВО МОЛОДЕ»**

**КИЇВ
2023**

Організаційний комітет

Голова — Петро Киричок, д-р техн. наук, проф.,
директор НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Тетяна Киричок — д-р техн. наук, проф.,
зав. кафедри ТПВ, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Володимир Олійник — канд. техн. наук, доц.,
НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Світлана Оляніна — д-р мистецтвознав., проф.,
зав. кафедри графіки НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Олександр Палюх — д-р техн. наук, проф.,
в. о. зав. кафедри репрографії НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Тетяна Роїк, — д-р техн. наук, проф.,
НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Ольга Тріщук — д-р наук із соц. ком., проф.,
зав. кафедри видавничої справи
і редагування НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Олег Білецький — начальник навчально-організаційного
управління, КПІ ім. Ігоря Сікорського
Георгій Васильєв — Голова Ради молодих вчених,
д-р техн. наук, доц., КПІ ім. Ігоря Сікорського
Світлана Гавенко — д-р техн. наук, проф.,
зав. кафедри, Українська академія друкарства
Іван Регей — д-р техн. наук, проф., зав. кафедри,
Українська академія друкарства
Жанна Дейнеко — канд. техн. наук, доц., зав. кафедри,
Харківський національний університет радіоелектроніки
Олександр Дуболазов — д-р фіз.-мат. наук, проф.,
Чернівецький національний університет
Леонід Козлов — д-р техн. наук, проф., зав. кафедри,
Вінницький національний технічний університет
Георгій Петріашвілі — д-р техн. наук, проф.,
директор Інституту Поліграфії Варшавської політехніки
Світлана Хаджинова — канд. техн. наук, доц.,
Centre of Papermaking and Printing, Lodz University of Technology

Секретаріат:

Оксана Зоренко — голова, канд. техн. наук, доц.
Василь Скиба — вчений секретар, канд. техн. наук, доц.
Яна Супрун, Катерина Данько

Навчально-науковий видавничо-поліграфічний інститут
КПІ ім. Ігоря Сікорського,
тел. 380 (44) 204-83-61, 204-84-23,
електронна адреса: druk.molode.vpi.kpi.ua@gmail.com
сайт: <http://dm-conf.vpi.kpi.ua/>

Видання здійснено за сприяння та спонсорської допомоги
Громадської організації «Науково-технічне об'єднання
поліграфістів»

Шановні молоді науковці!

Шановні колеги!

Повномасштабне вторгнення россії в Україну призвело до тяжких наслідків для науки та освіти в Україні. Щоденні людські втрати та руйнування інфраструктури, яких зазнають також і учасники освітнього процесу, вимагають постійно долати непрості виклики триваючої війни: вимушені перерви у навчанні, перехід на дистанційну або змішану форму навчання, повітряні тривоги та відключення електроенергії. Та, незважаючи на важкі виклики часу, наука є рушійною силою прогресу людства, а результати новітніх досліджень засвідчують суттєвий вплив на розвиток різних галузей промисловості: економічну, екологічну, соціальну та освітню сфери.

Нині у світі відбувається технологічна революція, пов'язана з переходом до цифрової економіки, розробкою та впровадженням інформаційних та цифрових технологій, які сприяють майбутньому розвитку промисловості, зокрема, і освітнього процесу та науки в цілому.

Високий рівень сучасних технічних засобів та інформаційних технологій дозволили багатьом молодим науковцям як в Україні, так і закордоном представити свої інноваційні теоретико-практичні розробки на 23-й міжнародній науково-технічній конференції студентів і аспірантів «Друкарство молоде» Навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вражає різноманітність тематики тез доповідей, що містить як технічні напрями досліджень класичних технологій виготовлення друкованих видань, пакувань, захищеної поліграфічної продукції, спеціальних та цифрових методів друку, можливостей використання штучного інтелекту у друкарстві, так і унаочнення проблематики редагування видань, зокрема у контексті сучасної російської пропаганди; тенденції інтерактивних методів створення та графічного оформлення поліграфічної продукції.

Організаційний комітет вітає учасників конференції «Друкарство молоде», бажає міцного здоров'я та наснаги! Незламна Віра в Перемогу України над російським агресором спонукає до нових наукових звершень!

Щиро Ваш
Голова організаційного
комітету,
Петро Киричок

V. ВИДАВНИЧА СПРАВА ТА РЕДАГУВАННЯ

УДК 327.5:316

© Катерина Михайлюк, магістрантка, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2023 р.

Науковий керівник: О. М. Левчук, канд. філол. наук, доц., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

ТАКТИКИ Й НАРАТИВИ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

У роботі розглянуто коріння пропаганди радянського режиму. Наведено приклади основних тактик та наративів пропаганди РФ. Вказано на деструктивний вплив пропаганди на свідомість аудиторії, на яку вона поширюється.

Ключові слова: пропаганда; тактики пропаганди; наративи пропаганди РФ; російсько-українська війна; деструктивний вплив пропаганди.

The paper examines the roots of the Russian regime's propaganda. Examples of the main tactics and narratives of Russian propaganda are given. The destructive influence of propaganda on the consciousness of the audience to which it is spread is pointed out.

Keywords: propaganda; propaganda tactics; narratives of Russian propaganda; Russian-Ukrainian war; destructive influence of propaganda.

Термін «пропаганда» сприймається у всьому світі як щось негативне від часів Другої світової війни у зв'язку з діями влади гітлерівських нацистів [1]. У тоталітарних та авторитарних країнах пропаганда завжди має найбільшу ефективність. Це пов'язано з повним контролем влади над освітою, мистецтвом, літературою і, звісно ж, засобами масової інформації і пропаганди (ЗМІП). У такий спосіб, повний контроль усіх аспектів життя створює чудове підґрунтя для ефективності пропаганди. Найяскра-

вішими прикладами успішної пропаганди, яка проникла в усі сфери життя, були СРСР та нацистська Німеччина [2]. Прикладом успішної пропагандистської діяльності в XXI столітті є теперішня _російська _федерація (далі — _{рф}), що наслідує обом попередньо згаданим [2].

З поширенням нових засобів комунікації, зокрема інтернету, в останні пів століття пропаганда також зазнала змін.

Однак, привчена до пропаганди масова аудиторія _{рф} сприймала й засвоювала всі послони з медіа як пряме керівництво до дії [2, 3]. Уся ідеологія на цій території завжди будувалася навколо однієї людини: у _російській імперії це був цар, у _{СРСР} це був _й·_сталін, а в сучасній _{рф}, відповідно, — в. п.утін [4, 5].

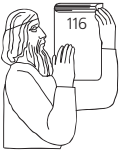
Найпоширенішими тактиками _російської пропаганди засадничо є: «підміна понять», «еталон негативності», «навішування ярликів». Усі тактики пропаганди _{рф} постійно аналізуються, результати цього аналізу опубліковано на «ДетекторМедіа» [6]. Усі пропагандистські впливи мають на меті виправдати та узаконити дії влади _{рф} передусім в очах її внутрішньої масової аудиторії. Отже, від початку _російсько-української війни саме слово «війна» було заборонено до медійного вжитку у _{рф}, адже це «локальні визвольні рухи Криму та Донбасу» (з 2014) або «спеціальна воєнна операція» (з 24.02.2022 р.), де іноземні добровольці, котрі воюють на боці України, є «найманцями», а учасники приватної армії Пригожина «вагнерівці» («музиканти») натомість є «мужніми _росіянами, що самовіддано борються з нацистами на Україні». У такий спосіб «підміна понять» активно використовується в _російських ЗМІП для масового застосування. Нацистами, у трактуванні _російських пропагандистів, є українські військові та добровольці, і це є прикладом комбінування одразу двох пропагандистських тактик — «еталону негативності» та «навішування ярликів».

Разом з упереджено наведеними тактиками, також використовуються «ударні» наративи, які вкорінюються в стереотипах сприйняття масовою аудиторією _росій-

ських медіа: «Жодної України не існує. Ми — один народ», «Нас змусило НАТО, саме з ним ми боремося на Україні», «росія готова до переговорів, а Україна — ні», «Україна — це фашистська/нацистська держава». І ці взаємовиключні наративи не з'явилися у медіапросторі рф раптово — їх довго «вирощували» через газети, кіно й телешоу, щоб активувати одночасно із нападом рф на Україну. Виходець із КГБ В. Путін проводив таку політику щодо України протягом усіх років свого перебування при владі [7], адже саме повторюваність пропаганди вкорінює її в головах та думках тих, хто чує ці нісенітниця безперервно з дня на день впродовж десятиліть.

У попередньому плануванні війни з Україною та відновленні власного впливу на неї, рф заздалегідь посилила антиукраїнську риторіку. Цей пропагандистський дискурс рф запустив механізми масових убивств, етноциду на окупованих територіях з активною участю місцевих колаборантів, уражених теле-, кіно- та інтернет-пропагандою [8].

російська пропаганда сіє думки про нормалізацію війни, відсутність історичних передумов існування України, загрозу державності рф від України та НАТО. За допомогою підміни понять та перекладання вини на інших, пропаганда в рф сприяє легалізації війни у свідомості масової аудиторії через медіа, які перебувають під контролем влади.

На прикладі р осійської пропаганди 2005–2023 років можна простежити, який деструктивний вплив на свідомість населення цілої країни може спричинити повільне накопичення таких наративів.

Література:

1. Т. Мележик. Що таке пропаганда: її вплив на людей та як вона працює в умовах війни. ТСН. 2022 (дата звернення 30.03.23). URL: <https://tsn.ua/ato/scho-take-propaganda-yiyi-vpliv-na-lyudey-ta-yak-vona-pracyuye-v-umovah-viyini-2068972.html>.
2. Гітлерівська та путінська пропаганда. Центр протидії дезінформації при РНБО України. 2022. (дата звернення 30.03.23). URL: <https://cpd.gov.ua/main/czentr-protydiyi-dezinformacziyi-pry-mb-33/>.

3. Д. Шурхало. У СРСР із пропаганди за два роки до 22 червня 1941 року викинули все антифашистське. РадіоСвобода. 2021. (дата звернення 30.03.23) URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/druha-svitova-viyuna-stalin-hitler-propahanda-srsr/31284254.html>.

4. Б. Дем'яненко. «Путінізм» як різновид авторитарного політичного режиму / Борис Дем'яненко, Віра Дем'яненко // Наукові записки. 2018. 2(94). С. 241–257.

5. П. Киридон. Сталінізм. Велика українська енциклопедія. 2021. (дата звернення 30.03.23). URL: <https://vue.gov.ua/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC>.

6. Колектив авторів. Тактики. ДетекторМедіа. 2023. (дата звернення 30.03.23). URL: <https://disinfo.detector.media/theme/tactics-and-tools>.

7. А. Городиський. 10 головних наративів російської пропаганди, що супроводжували напад на Україну. France Médias Monde. 2023. (дата звернення 30.03.23). URL: <https://www.rfi.fr/uk/%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/20230113-10-%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2-D-0%D0%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B2-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8-%D1%89%D0%BE-%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BD-D-0%B0%D0%BF%D0%B0%D0%B4-%D0%BD%D0%B0-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%83>.

8. Як змінюється антиукраїнська риторика рф. Центр протидії дезінформації при РНОБО України. 2022. (дата звернення 30.03.23). URL: <https://cpd.gov.ua/main/yak-zmynyuyetsya-antyukrayinska-rytoryka-rf/>.

References:

1. Melezhyk, T. (2022). Shcho take propahanda: yii vplyv na liudei ta yak vona pratsiuie v umovakh viiny [What is propaganda: its effect on people and how it works in war]. *TSN*. Retrieved from

<https://tsn.ua/ato/scho-take-propaganda-yiyi-vpliv-na-lyudey-ta-yak-vona-pracyuye-v-umovah-viyini-2068972.html> [in Ukrainian].

2. (2022). *Hitlerivska ta putinska propahanda. Tsentr protyдии dezinformatsii pry RNOBO Ukrainy [Hitler and Putin propaganda. Center for countering disinformation at the National Security and Defense Service of Ukraine]*. Retrieved from <https://cpd.gov.ua/main/czentr-protydiyi-dezinformacziyi-pry-rnb-33/> [in Ukrainian].

3. Shurkhalo, D. (2021). U SRSR iz propahandy za dva roky do 22 chervnia 1941 roku vykynuly vse antyfashystske [In the USSR, in the two years before June 22, 1941, everything anti-fascist was thrown out of propaganda]. *RadioSvoboda*. Retrieved from <https://www.radiosvoboda.org/a/druha-svitova-viyina-stalin-hitler-propahanda-srsr/31284254.html> [in Ukrainian].

4. Dem'ianenko, B., & Dem'ianenko, V. (2018). 'Putinizm' yak riznovyd avtorytarnoho politychnoho rezhymu ['Putinism' as a type of authoritarian political regime]. *Naukovi zapysky*, 2(94), 241–257 [in Ukrainian].

5. Kryrdon, P. (2021). Stalinizm [Stalinism]. *Velyka ukrainska entsyklopediia*. Retrieved from <https://vue.gov.ua/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC> [in Ukrainian].

6. (2023). Kolektyv avtoriv. Takyky [The team of authors. Tactics]. *DetektorMedia*. Retrieved from <https://disinfo.detector.media/theme/tactics-and-tools> [in Ukrainian].

7. Horodyskyi, A. (2023). 10 holovnykh naratyviv rosiiskoi propahandy, shcho suprovodzhuvaly napad na Ukrainu [10 main narratives of Russian propaganda accompanying the attack on Ukraine]. *France Médias Monde*. Retrieved from <https://www.rfi.fr/uk/%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/20230113-10-%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B2-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8-%D1%89%D0%BE-%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%B%B%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D0%B4-%D0%BD%D0%B0-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%83> [in Ukrainian].

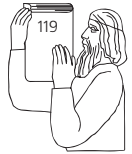

8. (2022). Yak zminiuietsia antyukrainska rytoryka rf [How the anti-Ukrainian rhetoric of the Russian Federation is changing]. *Tsentr protyidii dezinformatsii pry RNOBO Ukrainy*. Retrieved from <https://cpd.gov.ua/main/yak-zminyuyetsya-antyukrayinska-rytoryka-rf/> [in Ukrainian].

УДК 808.2

© **Маргарита Брушневська**, студентка 4-го курсу, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2023 р.
Науковий керівник: О. В. Трищук, д-р наук із соц. ком., проф., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

РОБОТА РЕДАКТОРА НАД СТРУКТУРОЮ ТА КОМПОЗИЦІЄЮ НАУКОВОГО ТВОРУ НА ПРИКЛАДІ СТАТЕЙ НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ «ОБРІЇ ДРУКАРСТВА»

Визначено основні аспекти, на які потрібно звернути увагу редакторові під час роботи над композицією та структурою наукової статті. Зазначено, що науковець використовує чітку форму для того, щоби повідомити наукову спільноту та широкий загал про останні дослідження. Якщо він не враховуватиме особливості викладу наукового матеріалу, то його робота не буде прийнята до друку, оскільки не відповідатиме вимогам щодо змісту та оформлення.

Ключові слова: наукова стаття; структура наукової статті; композиційне редагування; структурно-композиційні вимоги; редагування.

We defined the main aspects, that the editor needs to pay attention to during working on the composition and structure of a scientific article. It is noted, that the scientist uses the clear structure to inform the scientific community and the general public about the latest research. If he does not take into account the features of the presentation of scientific material, then his work will not be accepted for publication, because it will not meet the requirements for content and design.